

News in **HUNGARIAN STUDIES**

Issue #71 - Fall 2006

PRESIDENT'S MESSAGE

Since our 22nd annual conference at the York University of Toronto, between the 27th and 28th of May this year, I have been spending considerable amount of time on thinking about the future of our Society. Like many retired individuals, who had been involved in the thinking type of work, I also have maintained the habit of commiserating about important issues, and for me the future of the Hungarian Studies Association of Canada (HSAC) is of utmost importance. Therefore I was looking at our future, with some concern. But, before I go into the reasons for my concern let me tell you about my my preceptions of our last conference and offer you all a well deserved congratulation for a conference well done.

I am looking at the conference program and recall that we did a remarkable job in presenting a single topic conference. Granted, the topic of the conference was one that is close to the heart and soul of everyone of us. Therefore it did help to unite us and made the single topic conference that much easier to implement.

Notwithstanding the above statement the fifteen presentations gave us a montage of the manifacted realities and consequences of the 1956 Hungarian Revolution. What was also significant that all presentations were factual, objective, interspersed with the ever so Hungarian style subtle _expression of a touch of sadness and well deserved pride in the accomplishments of the 1956 Hungarian refugees in Canada and elsewhere. I like to congratulate the presentors and participating members for the genuinely memorable conference of 2006.

After this momentous accomplishment the question of "quo vadis HSAC?" is perhaps a valid one. Can we replicate the success of our conference of this year? What will we do for our conference next year in Saskatchewan? What will our Association's future be in the coming years?

We all know that ours is relatively small Association. According to our Winter of 2005 newsletter the Association had 43 members. It is also a fact that we have several retired members and a number of the academics who have been founding and genuinely active members of our Association are among the retirees. Fortunately, we also have an increasing number of younger, dynamic, and active members and it bodes well for the future of the Association. However, we are still a small Association and relatively inactive, or more precisely inactive in the Association related matters and

issues. The question is how long can we remain like this and can we or should we think about some changes or alternatives to our present way of functioning?

I am not at all satisfied with the fact that our Association, for all intent and purposes, is a "two days a year Association". We get together for a two days annual conference, an evening of social get-together, and disband for an other year. In the interim, we seldom communicate, we do not break down the email system of the executive committee with our notes, information, reports about our accomplishments, recommendations, etc. Yet, we could do so much more, together, and could make our Association genuinely dynamic, vibrant, working on issues and topics which could be of profound value to all of us.

The 2006 conference made me think that we can focus on unique, socially important issues and topics as an Association. Rather than just reporting on issues, research, and or findings as individual members, why can we not do research or studies as an Association, involving our membership on a large scale? My own studies on the life and values of the elderly taught me that many older members of our society are more than willing to participate in worthwhile activities, and they are more than willing to give their time and genuine effort to such activities. I believe that the HSAC could get involved in some kind of research or applied activities which could involve a larger number of our membership, and they could report on the ongoing activities, or results, to our members in the context of our annual conferences.

The Spring 2006 newsletter contains a report from the Ad-Hoc committee that deals with activities which may aim at expanding the involvement and activities of our Association. I believe the committee is on the right track, and they could focus on recommendations which would make the HSAC the primary agency and home base of studies related to Hungarians in Canada.

If all fails we could also think about joining an other Association with somewhat similar objectives, associations which would allow or accept our uniqueness. However, this would not be the primary alternative. I firmly believe that the current membership of the HSAC is an able, imaginative, dynamic, and motivated group of individuals who will respond to a wake-up call, and make our Association into an active, effective, dynamic body of vision, ideas, and solutions.

Andor J. Tari, president

**MINUTES OF THE GENERAL MEETING
OF THE HUNGARIAN STUDIES ASSOCIATION OF CANADA**

May 28, 2006

YORK UNIVERSITY

1. The meeting was called to order at 3.55 p.m. by Andor Tari, president. Quorum was present.

2. Minutes of the 2005 general meeting. Pál Pilisi moves to accept, seconded by Christopher Adam; carried.

3. **Report of the Executive.**

a. **President's report** (A. Tari)). He feels he should have had more input in the association's affairs.

b. **Vice-President's report** (Agatha Schwartz). She did not have opportunity to do more for the association.

c. **Treasurer's report** (M. Lovrics). In the absence of Margit Lovrics, Treasurer, George Bisztray presents the report (cf. p. 4. of this newsletter). Acceptance moved by C. Adam, seconded by Enikő Pittner; carried.

d. **Secretary's report**

George Bisztray: The Archives of Ontario have accommodated those HSAC files that the Executive Committee does not need. An updated flier of the association is presented. Expresses his wish that somebody take over the office of the secretaries.

Eva Tomory: reports on the membership list and the mailing of the newsletter.

Reports of the President, Vice-President and the Secretaries are accepted unanimously.

4. **Report of the Committees.**

a. Conference Committee (G. Bisztray). The first day's program of this conference was in English, in the hope that the *Hungarian Studies Review* will publish all or some papers. Conference expenses are increasing: this year the caterer charges for both the delivery of refreshments and tip for the deliverers.

b. Publications Committee (Nandor F. Dreisziger).

The 2006 issue of *HSR* has been sent to the National Széchényi Library for printing and distribution, the 2007 issue (of diverse content) is being edited. A semi-centennial volume on the 1956 revolution can materialize only by 2008, at the earliest. Also members of the US based Hungarian Studies Association receive *HSR* now, by the same arrangement as

members of HSAC. A. Schwartz: why the papers of only one conference day were delivered in English and will be considered for publication? N. Dreisziger: it is up to the speakers to choose their language. G. Bisztray: not all conference papers fit *HSR's* editorial policy. A. Tari: the executive secretary and the editor do a disproportionate amount of work for the benefit of HSAC.

- c. Ad hoc Committee: Judy Young refers to her report published in issue # 60 of the newsletter. Her projects attracted 6 new members for HSAC.

Reports of the Committees were accepted unanimously.

- 5. Next year's congress will be at the University of Saskatchewan, Saskatoon. Question: who will attend? G. Bisztray: it is increasingly difficult to set up the program. C. Adam: graduate students receive only three conference attendance grants in four years from his university. A. Tari: A. Schwartz suggested to hold next year's conference at the University of Ottawa. This would mean that we temporarily part from the Congress. A. Homor: the location is less important, the question is whether there will be enough speakers. N. Dreisziger, repeated by A. Tari: Who would go to Saskatoon? 10 ayes, 4 abstentions. Saskatoon accepted for site of HSAC's 2007 conference.
- 6. **Other business.** G. Bisztray: Conference Committee and Nominating Committee have to be struck. By consensus, the 2006 Conference Committee will stay in office for 2007. Clara Bencsics, N. Dreisziger, Judith Galántha Hermann volunteer to serve as Nominating Committee. All in favour. N. Dreisziger: thanks members for their sympathy and support during his long illness. C. Bencsics conveys Maria Krisztinkovich's greetings.
- 7. Adjournment at 5.10. Approved unanimously.

IMMÁR HAGYOMÁNYOSSÁ VÁLT, HOGY A KANADAI MAGYAR SAJTÓ ISMERTETI KONFERENCIÁINKAT. IDÉN HÁROM CIKK JELENT MEG 1956-OS GYŰLÉSÜNKRŐL. BIZONYÁRA MIND A MEGJELENTEK, MIND AZOK, AKIK NEM VEHETTEK RÉSZT, SZÍVESEN OLVASSÁK ŐKET.

Simándi Ágnes:

A Kanadai Magyarságtudományi Társaság konferenciája 1956-ról

A kanadai Magyarságtudományi Társaság kétnapos évi konferenciájára idén Torontóban, a York Egyetemen került sor május 27-28-án. A tanácskozás témáját az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc adta, ezt járta körül minden előadó angol vagy magyar nyelven.

A konferencia első napján a Kanadába érkezett magyar menekültekről esett szó. Dreisziger Nándor, a Royal Military College nyugalmazott professzora nyitóelőadásában felvázolta az 1956-os kanadai politikai helyzetet, amelybe a hazájukból elmenekült ezrek kerültek. Fogadtatásuk nem mindenhol volt a legszerencsésebb, de maga a kormány hivatalosan, rendeletek megváltoztatásának egész sorával igyekezett megfelelni az akkori elvárásoknak. Tari Andor, a guelphi egyetem pszichológus professzora, a Magyarságtudományi Társaság jelenlegi elnöke, az 1956-os menekültek pszichológiai profilját ismeretette. Tömöry Éva, a pécsi egyetem doktorandus hallgatója előadásában olyan magyar származású üzletemberek bemutatásával foglalkozott, akik 1956-os menekülésük után új hazájukban, Kanadában érték el pénzügyi, illetve gazdasági sikereiket. Adam Christopher, az ottawai egyetem történész doktorandusa pedig arról beszélt, hogy a kanadai magyar egyházak hogyan fogadták és hogyan segítették a maguk sajátos eszközeivel az 1956-os menekülteket.

Az ebédszünet után került sor Zita McRobbie Utasi előadására, aki nyelvész professzorként hasonlította össze az 1956-os magyarok beszédében az "a" hang használatát a többi magyar populációban fellelhető más variánsokkal. Mihály Márta a soproni erdészek történetét elevenítette fel emlékei alapján, hiszen Kanada Történetében egyedülálló még ma is, hogy egy egész fakultást a kanadai kormány meghívjon és finanszírozzon. A szombati előadást Judy Young előadása zárta, aki az ötvenhatos menekültek Kanada parlamenti politikájára tett hatásáról értekezett.

A konferencia második napján az 56-os forradalmat közvetlenül érintő, s az abból következő hatásokról esett szó. A sort Pilisi Pál professzor előadása nyitotta, aki korabeli dokumentumok alapján mutatta be Magyarország gazdasági és politikai összeomlását a forradalmat megelőző időszakban. Bisztray György, a torontói egyetem nyugalmazott professzora, előadásában a kivándorlók visszaemlékezéseinek, memoárjainak és személyes vallomásainak alapján beszélt a forradalom eseményeiről, a menekülések történetéről és a kanadai fogadtatásról. Simándi Ágnes az 1956-ban Nyugatra került írástudók felelősségét boncolgatta egyetlen költő, Tűz Tamás emigrációs munkásságának tükrében. A budapesti Kenyeres János, a torontói egyetem vendégtanára előadásában a forradalomnak a világirodalomra tett hatását mutatta be.

Ugyancsak Budapestről érkezett Hargitai Mária főorvosnő, aki a magyar egészségügyi dolgozók helytállását ismertette a forradalom idején. Az ötvenhatos témát Pittner Enikő

filmvetítéssel egybekötött előadása zárta, aki George Vari építész életútján keresztül villantotta fel azt a folyamatot, hogy Kanada miképp gazdagodott a kényszerűen idekerült, de nagylelkűen befogadott magyar tehetségek munkája által. A tanácskozás Jason Kovács doktori hallgató diaképpel illusztrált előadásával zárult, aki az első magyar település, a saskatchewan Kaposvár történelmi emlékeiről beszélt.

A rendkívül feszített program igazi szellemi feltöltődés volt mindazoknak, akik Észak-Amerikából, de leginkább Kanadából eljöttek, hogy nemcsak meghallgassák kollégáikat, hanem az együtt eltöltött szabadidőben megvitathassák a magyarság problémáit. Jövőre a saskatchewan egyetem ad otthont a magyar konferenciának.

Magyar Élet - Hungarian Life, 2006. június 10.

Bencsics Klára:

A Kanadai Magyarságtudományi Társaság Konferenciája

Május 27-28-án tartották meg a huszonkettedik Kanadai Magyarságtudományi Társaság Konferenciáját a torontói York Egyetemen. Az idei konferencia anyaga kizárólag az 1956-os forradalmat és szabadságharcot tárgyalta.

Az előadás sorozatot, Dreiszinger F.Nándor a kanadai Royal Military College ny. tanára nyitotta meg érdekes előadásával: Kanada reakciója az 56-os menekültek érkezésére. Majd Tari Andor, University of Guelf ny.tanára mutatta be, komoly tanulmányi kísérletek alapján, az 1956-os menekültek pszichológiai profilját .

Tomory Éva – a Pécsi Egyetemről, előadásában arra világított rá, hogyan járultak hozzá az 56-os menekült vállalkozók a kanadai kereskedelmi élethez. Ádám Christopher - Ottawa University, előadásában átfogó képet nyújtott arról, hogyan fogadták és segítették a kanadai egyházak a menekülteket az 1956-57-es években.

Az 1956-os menekültek gyermekeinek nyelvi kiejtésének érdekességéről tartott értekezést McRobbie-Utasi Zita, a Simon Fraser University professzora. Mihály Márta, a soproni Erdészeti Főiskola volt diákja elmondta, hogyan hívta meg az 1956-os forradalom után a Főiskolát a kanadai British Columbia Egyetem. Egyben az akkori évfolyamtársak szakmabeli eredményeit is vázolta.

Galántha Hermann Judith (Montreal) CBI volt osztályvezetője, részletesen előadta, miként alakult meg a CBC nemzetközi osztályán a Hungarian Voice (Kanadai Magyar Rádió) 1956 november 12-én. Egyben vázolta a rádió 35 éves történelmét és munkatársai közreműködését is.

Judy Young (Ottawa) előadása rámutatott az 1956-os menekültek szerepére a többretegű kanadai politikai élet fejlődésében.

Érdeklődéssel hallgattuk Pilisi Pál, Univesité de Chicoutimi ny. tanárának előadását az 1956 –os forradalom és szabadságharc kitörésének előzményeiről, amelyet több magyar történész megvilágításában mutatott be.

Bisztray György, University of Toronto ny. tanára bepillantást nyújtotta a témáról szóló irodalomba „Forradalom és menekülés a kanadai magyar emlékiratok tükrében„ című értekezésében. Simándi Ágnes (Toronto) előadásának témája: 1956 jelentősége Tűz Tamás költészetében, amit szép vers idézetekkel tarkított.

Kenyeres János, a budapesti Eötvös Loránd Egyetemről, érdekes előadása, a magyar forradalom a világirodalom tükrében, valóban nagyon tanulságos volt számomra. Ugyancsak ilyen volt Hargitai Mária, a Magyar Orvosi Kamara tagja előadása, az 1956 –os forradalom alatti egészségügyi problémáról, mely valóban váratlan volt, a sebesültek száma és a sürgősségi ellátása miatt.

Kovács János, University of Waterloo - tanulmánya, az első kaposvári és Esterházy magyar telepések Saskatchewan –ban a magyarok azonosulásáról és emlékeiről adott beható képet.

Végül, Pittner Enikő, University of Toronto-ból, nagyszerű interjúja és életrajzi ismertetése Hon. Vári W. György építész mérnökről, aki '56-os menekültként érkezett Montrealba és mind ott, mind más kanadai városban nagyszerű épületeket tervezett. Nem csak Kanadában szerzett nevet magának, hanem négy kontinensen is. Az interjút, kitűnő technikai megoldással filmről láthattuk és így megismerhettünk híres magyar alkotónkat.

Az idei konferencia, rendkívül tanulságos volt számomra, mert a sokszínű előadás, mind egy témáról szólt, az 1956-os forradalomról és szabadságharcról, kanadai szemszögből is nézve, különböző vélemények, benyomások összessége alapján.

Természetesen, a hagyományokhoz méltóan, a kétnapos komoly előadásokat, minden este társadalmi összejövetel követték. Első este Tomory Éva hívta meg a Társaságot gyönyörű házába egy kötetlen beszélgetésre és finom ételek elfogyasztására. Majd a búcsúestén a Társaság elment " Schnitzel House" nevű magyar vendéglőbe, utolsó találkozóra.

Montreáli Magyar Krónika, 2006. június 16.

Canada's Hungarian Scholars—the Twenty-Second Annual Hungarian Studies Conference

By Christopher Adam

Every year, thousands of university professors, graduate students, researchers and independent scholars descend upon the campus of a Canadian university for the annual Congress of the Humanities and Social Sciences. For the past 22 years a relatively small, but dedicated group of Hungarian academics have also met every May under the aegis of the Hungarian Studies Association of Canada (HSAC). HSAC is the only recognized scholarly society in Canada dedicated to examining all aspects of Hungarian history, literature, politics, culture, linguistics and society. HSAC held its 2006 conference with the nation's other scholarly associations at York University in Toronto.

This year's program took place on May 27-28 and focused on the 1956 Hungarian Revolution from a number of different perspectives. Nándor Dreisziger, the most prominent of Hungarian-Canadian historians, opened the conference by examining the Canadian reaction to the revolution, on the part of both the federal Liberal and the provincial Tory governments. Andor Tari, HSAC's president, also focused on the Canadian aspect by presenting the findings of a psychological study on a group of 1956 refugees. In addition, the conference saw presentations on the role of churches and religious communities in the reception and integration of the refugees, a presentation by Eva Tomory on the contribution of Hungarians to business in Ontario, a paper by Zita McRobbie-Utasi from Simon Fraser University on speech patterns among the children of '56-ers, as well as a personal testimony from Márta Mihály, one of the Sopron foresters who studied in British Columbia. Mihály's was not the only personal testimony at this conference. Judith Galántha Hermann, a former HSAC president, presented her experiences working for Radio Canada International's Hungarian broadcast, which was heard throughout the world between 1956 and 1991. Hermann also published her essay in HSAC's "Lectures and Papers in Hungarian Studies" series, thus providing a new and invaluable primary source document for any historian or researcher interested in studying the late twentieth-century history of Hungarians in Canada.

The arrival of more than 38,000 Hungarians to Canada in 1956-57 changed the face the country and helped shape multicultural policies and programs. Judy Young, president of the Canada-Hungary Educational Foundation (CHEF) and a long-time civil servant for the federal government, traced the role of 1956 in the development of Canadian cultural pluralism. Individual Hungarians also left an important mark on Canada. There could not have been a more suitable location for the 2006 HSAC conference than at York University, where the main building on campus, Vari Hall, is named after the Honourable George W. Vari, a 1956 refugee from Hungary, who was the subject of a brand new documentary by PhD student and HSAC member Enikő Pittner.

In addition to history and the social sciences, the conference program included three papers on Hungarian literature, in relation to the revolution. George Bisztray, the former chair in Hungarian studies at the University of Toronto, examined the memoirs of Hungarian refugees arriving in Canada, while Ágnes Simándi, an author, theologian and regular contributor to *Hungarian Life*, focused in on the work of Tamás Tűz, a poet and priest of the émigré community. János Kenyeres, a visiting professor at the University of Toronto took a more “global” approach by analyzing the 1956 revolution as reflected in international literature.

Several scholars also examined the revolution within the context of Hungary and Hungarian domestic politics. Pál Pilisi of the Université de Chicoutimi in Québec looked at the events leading up to the uprising, while Mária Hargitai, a medical doctor and member of the Hungarian Medical Chamber, examined how the Hungarian health-care system struggled through the days of the revolt and attempted to meet the needs of the population of Budapest.

The future of any scholarly association depends on the involvement of young scholars and graduate students. This year’s conference included a paper given by Jason Kovacs, a PhD candidate at the University of Waterloo, who examined the role the annual Kaposvár pilgrimage in the maintenance of Hungarian Catholic identity in Saskatchewan.

The annual conference organized by the Hungarian Studies Association of Canada provides the best Canadian forum to discuss and debate all aspects of the Hungarian past, present and future. Next year’s conference will take place in Saskatoon, another fitting location for HSAC’s annual meeting, especially in light of the fact that the province we today call Saskatchewan saw the arrival of the first Hungarians in the 1880s and 1890s and the establishment of the first Hungarian communities in Canada.

*Christopher Adam is a member of HSAC and a PhD candidate in history at the University of Ottawa
Magyar Élet - Hungarian Life, 2006. június 10.*

HÍREK . . . tagjainktól

TARI ANDOR e tavasszal Balatonszárszón töltött két hetet, meglátogatta a József Attila emlékmúzeumot, és József Attila kutatását folytatva interjúkat készített idősebb "öslakókkal", akik elmondták, mit tudnak vagy hallottak a költő balatonszárszói tartózkodásáról és haláláról. A legtöbb interjúalany a szüleitől hallott, vagy az általuk leírt adatokat tárta a kutató elé.

. . . ÉS INNEN KEZDVE ÜRES EZ A LAP, MELYEN TAGSÁGUNK JELENTÉSEIT KELLENE KÖZZÉTENNI TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉGÜKRŐL, VAGY KOZÉRDEKŰ MAGYAR VONATKOZÁSÚ ESEMÉNYEKRŐL, KUTATÁSI LEHETŐSÉGEKRŐL, stb. SAJNOS, A HÍRLEVÉL ÖSSZEÁLLÍTÓI SEMMIFÉLE ILYEN JELLEGŰ HÍRADÁST NEM KAPTAK . . .
